

Wskazówki bibliograficzne do dalszych poszukiwań:

Adamska J., *Muzea – miejsca pamięci w oczach młodzieży. Omówienie rezultatów ankietyzacji przeprowadzonej w 1994 roku przez Radę Ochrony Pamięci Walki i Męczeństwa*, „Przeszłość i Pamięć” 1997, nr 1.

Adamska J., *Pamięć i miejsca pamięci w Polsce po II wojnie światowej*, „Przeszłość i Pamięć” 1998, nr 1.

Assmann J., *Pamięć kulturowa. Pismo, zapamiętywanie i polityczna tożsamość w cywilizacjach starożytnych*, Warszawa 2008.

Assmann J., *Pamięć zbiorowa i tożsamość kulturowa*, „Borussia. Kultura. Historia. Literatura” 2003, nr 29.

Augé M., *Nie-miejsca. Wprowadzenie do antropologii hipernowoczesności*, Warszawa 2010.

Barwińska D., *Kształcenie w miejscach pamięci a społeczeństwo wiedzy. Pedagogika miejsc pamięci (Gedenkstättenpädagogik)*, [w:] Horyn W., Maciejewski J. (red.) *Nauczyciel andragog w społeczeństwie wiedzy*, Wrocław 2007.

Burek A., *Zakryta przez ciało. O refleksach platońskiej idei pamięci w kulturze współczesnej*, Kraków 2008.

Cichocki A. M., *Władza i pamięć. O politycznej funkcji historii*, Kraków 2005.

Demertio D., *Pedagogika pamięci. W trosce o nas samych z myślą o innych*, Łódź 2009.

Golka M., *Pamięć społeczna i jej implanty*, Warszawa 2009.

Grochowina S., *Barbarka. Miejsce niemieckich egzekucji Polaków z Torunia i okolic (październik - grudzień 1939)*, Toruń 2009.

Halbwachs M., *Spoleczne ramy pamięci*, Warszawa 1969.

Hall T. E., *Ukryty wymiar*, Warszawa 1978.

Hankała A., *Aktywność umysłu w procesach wydobywania informacji pamięciowych*, Warszawa 2009.

Henderson J., *Pamięć i zapominanie*, Gdańsk 2005;

Hudzik P. J., Mizińska J. (red.), *Pamięć. Miejsce. Obecność. Współczesne refleksje nad kulturą i ich implikacje pedagogiczne*, Lublin 1997.

Jaszowski T., Sobecki C., *Niemy świadek. Zbrodnie hitlerowskie w toruńskim Forcie VII i w lesie Barbarka*, Bydgoszcz 1971.

Kalembka S. (red.), *Pracownicy naukowcy i dydaktyczni Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu 1945-1994. Materiały do biografii*, Toruń 1995.

Kawiecki P., *Postmodernizm jako element posymbolicznej „pauzy” kultury w fazie stabilizacji*[w:] Hudzik P. J., Mizińska J. (red.), *Pamięć. Miejsce. Obecność. Współczesne refleksje nad kulturą i ich implikacje pedagogiczne*, Lublin 1997.

Kapralski S., *Pamięć, przestrzeń, tożsamość*, Warszawa 2010.

Kończal K., *Polsko niemieckie-miejsca pamięci*, „*Borussia. Kultura. Historia. Literatura*” 2007, nr 41.

Kosiewski P. (red.), *Pamięć jako przedmiot władzy*, Warszawa 2008.

Kranz T., *Edukacja historyczna w miejscach pamięci. Zarys problematyki*, Lublin 2009.

Kranz T., *Miejsca pamięci czy pamięć miejsc? Rozważania o roli upamiętniania w przekazywaniu społeczno-historycznym*, „*Przeszłość i Pamięć*” 2000, nr 1.

Kranz T., *Muzea – miejsca pamięci w wymiarze społeczno-politycznym*, „*Przeszłość i Pamięć*” 1998, nr 3.

Kranz T., *Przeszłość i pamięć a proces pojednania polsko-niemieckiego*, „*Przeszłość i Pamięć*” 2001, nr 3.

Kula M., *Między przeszłością a przyszłością. O pamięci, zapomnianiu i przewidywaniu*, Poznań 2004.

Kula M., *Nośniki pamięci historycznej*, Warszawa 2002.

Kurantowicz E., *Uczenie się dorosłych przez biografie miejsca*, „*Dyskursy Młodych Andragogów*” 2003, t. 4.

Le Goff J., *Historia i pamięć*, Warszawa 2007.

- Levy D., Olick K., Vinitzky-Seroussi V., *The collective memory reader*, New York 2011.
- Łapicz C. Wróblewski W. (red.), *60-lecie Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu*, Toruń 2006.
- Mendel M. (red.), *Pedagogika miejsca*, Wrocław 2006.
- Musiał Ł., *O złej pamięci i dobrym zapominaniu*, „Borussia. Kultura. Historia. Literatura” 2011, nr 49.
- Niedźwieńska A., *Poznawcze mechanizmy zniekształceń w pamięci zdarzeń*, Kraków 2004.
- Nora P., *Czas pamięci*, „Res Publica Nowa” 2001, nr 7.
- Nora P., *Między pamięcią i historią: Les lieux de Memoire*, „Tytuł Roboczy. Archiwum” 2009, nr 2.
- Nora P., *Rethinking France. Legacies*, Vol. 3, Chicago 2009.
- Nora P., *Rethinking France. Space*, Vol. 2, Chicago 2001.
- Nora P., *Rethinking France. The State*, Vol. 1, Chicago 2001.
- Nora P., *Rethinking France. Histories and Memories*, Vol. 4, Chicago 2010.
- Nora P., *W poszukiwaniu europejskich miejsc pamięci*, „Borussia. Kultura. Historia. Literatura” 2007, nr 41.
- Pomian K., *Człowiek pośród rzeczy. Szkice historycznofilozoficzne*, Warszawa 1973.
- Pomian K., *Historia - nauka wobec pamięci*, Lublin 2006.
- Popławski B. (red.), *Uniwersytet Mikołaja Kopernika. Projekt i realizacja*, Warszawa 1974.
- Radstone S., Schwarz B., *Memory: Histories, Theories, Debates*, New York 2010.
- Ricoeur P., *Pamięć, historia, zapomnienie*, Kraków 2012.
- Rossington M., Whitehead A., *Theories of memory : a reader*, Baltimore 2007.
- Rozak S., Strzelecka M., Wieczorek A. (red.), *Miejsca pamięci w edukacji historycznej*, Toruń 2009.
- Schwan G., *Europejska pamięć*, „Borussia. Kultura. Historia. Literatura” 2007, nr 41.
- Supruniuk A., Supruniuk M. A., *Uniwersytet Mikołaja Kopernika w fotografiach 1945-2010*, Toruń 2011.

- Szpociński A., *Miejsca pamięci*, „Borussia. Kultura. Historia. Literatura” 2003, nr 29.
- Szpociński A., *Miejsca pamięci (lieux de memoire)*, „Teksty Drugie” 2008, nr 4.
- Tazbir J., *Walka na pomniki i o pomniki*, „Kultura i społeczeństwo” 1997, nr 41, z. 1.
- Traba R., *Historia - przestrzeń dialogu*, Warszawa 2006.
- Tomczak A. (red.), *Uniwersytet Mikołaja Kopernika. Wspomnienia pracowników*, Toruń 1995.
- Traba R., *Historia wzajemnych oddziaływań (Beziehungsgeschichte) i konstrukcja „miejsca żywej pamięci (lieux de memoire)? Przypadek Polski i Niemiec* [w:] Noga Z., Schulze Wessel M. (red.), *Pamięć Polska, pamięć Niemiecka od XIX do XX wieku. Wybrane problemy*, Toruń 2009.
- Traba R., *Kraina tysiąca granic. Szkice o historii i pamięci*, Olsztyn 2003.
- Traba R., Henning Hahn H. (red.), *Polsko-niemieckie miejsca pamięci = Deutsch-Polnische Erinnerungsorte*, Paralele, T. 3, Warszawa 2012.
- Traba R., *Polifonia pamięci*, „Borussia. Kultura. Historia. Literatura” 2007, nr 41.
- Traba R., *Przeszłość w teraźniejszości. Polskie spory o historię na początku XXI wieku*, Poznań 2009.
- Traba R. (red.), *Pamięć - wyzwanie dla nowoczesnej Europy*, Olsztyn 2008.
- Yates F.A., *Sztuka pamięci*, Warszawa 1977.
- Zeidler-Janiszewska A. (red.), *Pisanie miasta, czytanie miasta*, Poznań 1997.
- Ziębińska-Witek A., *Historia i pamięć w ekspozycjach muzealnych*, „Borussia. Kultura. Historia. Literatura” 2010, nr 47.
- Ziólkiewicz A., *Pomniki Torunia*, Toruń 2002.
- Ziólkiewicz A., *Toruńskie pomniki. Pomniki, tablice, kamienie*, Toruń 2009.
- Netografia:**
- Kranz T., *Pedagogika pamięci*, <http://artykuly.nigdywiecej.org/historia/pedagogika.pdf>, 18.03.2012.
- Ziębińska-Witek A., *Wizualizacje pamięci – upamiętnianie Zagłady w muzeach*, <http://jazon.hist.uj.edu.pl/zjazd/materialy/ziebinska.pdf>, 19.03.2012.